

Nieuwsbrief 101 mei 2024

van de Vereniging van Eigenaren BO1

Wies Rosenboom zou er geen bezwaar tegen hebben gehad als zij acht dagen per week naar een voorstelling had gekund, bij voorkeur een dansvoorstelling, want aan dans had ze haar hart verpand. Het grootste deel van haar professionele leven heeft ze zich met hart en ziel voor cultuur- en kunstuitingen ingezet. Niet zozeer voor de Cultuur met de spreekwoordelijke hoofdletter, maar vooral voor cultuuruitingen van amateurs, van beginnende artiesten, van jonge mensen of – zoals in de laatste fase van haar professionele loopbaan – van ouderen. Ze was een verbinder, stimulator, initiator en een geweldige netwerker. Wies was iemand waartegen je moeilijk nee kon zeggen als ze een beroep op je deed. Ze had nog heel veel voorstellingen willen zien, heel veel jonge artiesten willen helpen, heel veel mensen met elkaar willen verbinden, maar dat is haar helaas niet gegund. Op zaterdag 11 mei is zij vredig ingeslapen en kwam er een einde aan heftige pijnen die het leven ondraaglijk maakten.

Wies Rosenboom 13 april 1954 – 11 mei 2024

Wies woonde met partner Hans en hun kinderen Donald en Zinzi vanaf het begin in 1997 in BO1. Daarvoor woonden ze in een huurhuis in de gezellige Nieuwmarkt, waar hun kinderen met slechts veel moeite afscheid van konden nemen. Die voelden er weinig voor om de warmte van de binnenstad te vervangen door de kaalheid en kilte van het Oostelijk Havengebied waar de stenen nog op elkaar gestapeld moesten worden. Dat gold minder voor hun ouders die via Erik Somers en Teresien da Silva kennismaakten met BO1 en enthousiast waren geworden voor een koopwoning in een niet-anonieme omgeving, waar bewoners niet als losse huishoudens wilde functioneren maar ook wat gezamenlijk wilden doen.

Nijmegen

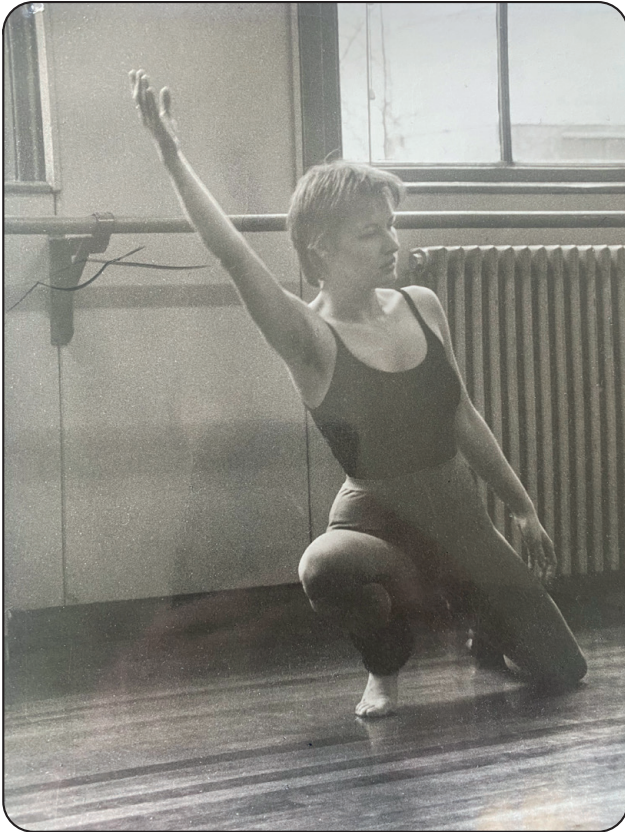
Wies werd – het zal niemand verbazen – lid van de commissie cultuur die verantwoordelijk was voor onder meer Achter de Ramen, waarvan buurman (tot 2017) Kees Maas niet alleen de affiches leverde (tot op heden), maar uiteindelijk ook de

Afscheidsbijeenkomst

Op Tweede Pinksterdag, maandag 20 mei, is er vanaf 15.00 uur (inloop vanaf 14.30) een afscheidsbijeenkomst in de Kompaszaal in Loods6. Wies zal de volgende dag in besloten kring gecremeerd worden.

organisatie van de exposities in zijn eentje regelde. Iets wat Wies altijd enorm bewonderde, maar ook een beetje spijtig vond, want ja... het organiseren en uitnodigen van kunstenaars was inmiddels haar vak geworden.

Haar liefde voor cultuur kreeg ze met de paplepel ingegoten. Haar vader speelde trompet in een big band en haar moeder danste graag. Ze kwam uit een warm nest met veel aandacht voor muziek en toneel. Het gezin telde drie kinderen: Wies als oudste, de een jaar jongere Thomas (de latere schrijver) en

het jongere zusje Annet. Op haar zesde ging ze op ballet. Ze liet eigenlijk geen gelegenheid voorbij gaan om te dansen, op school bij musicals, bij de 'dansmariekes' en door lessen in klassiek en jazzballet. Ze wilde naar de dansacademie in Arnhem, maar daar doceerden ze alleen klassieke dans, waar je lange benen voor nodig hebt. Dat was nu net het enige wat de wat klein uitgevallen Wies niet bezat.

Ze besloot in Nijmegen pedagogiek en orthopedagogiek te gaan studeren, zonder het dansen overigens los te laten. Ze raakte ondergedompeld in de linkse studentenbeweging. Tegen de Vietnam-oorlog, tegen kernenergie, maar had weinig op met de eindeloze discussies die daar in die dagen bij hoorde. Ze danste liever, met dansen kon je iets vertellen waar geen woorden voor waren. In Nijmegen leerde ze Hans kennen, die politicologie studeerde en journalist wilde worden. Het waren cruciale jaren. In het roerige rode studentenleven van de stad aan de Waal maakten zij en Hans deel uit van een hechte vriendengroep die tot op de dag van vandaag alle stormen des levens heeft doorstaan en als een warme familie functioneert.

Amsterdam

Wies bleef gefascineerd door het dansen. Ze deed het zelf, ze trad ook op, en besloot na het beëindigen van haar studie orthopedagogiek er haar beroep van te maken. Ze schreef zich in bij de Theaterschool van Hogeschool van de Kunsten in Amsterdam voor de opleiding dansdocent, een studie die ze in 1984 afrondde. Inmiddels waren Hans en zij naar Amsterdam verhuisd, waar zij via-via een etage betrokken op de Oudezijds Voorburgwal (dat lukte toen nog) en later in een groepswooning in de Nieuwmarktbuurt belanden.

Om de studie te betalen moest ze wel tegelijkertijd werken. Eerst bij het Blijf-van-mijn-Lijf centrum in Leiden, later als directeur van het kinderdagverblijf Prinses Irene in Amsterdam. Maar al snel richtte ze samen met anderen het educatieve dansgezelschap Jojo op, waarin haar beide opleidingen, pedagogiek en dansdocent, samensmolten. Het motto was: Alle kinderen aan het dansen. Jojo ontwikkelde dansprojecten voor kinderen en basisschoolleerkrachten en voerde deze uit op basisscholen, scholen voor speciaal onderwijs en in theaters in het hele land. Het gezelschap trok met een bus het land door. Jojo was zo'n gezelschap waarin iedereen alles deed – organiseren, uitvoeren, subsidie aanvragen, administratie doen. Alles met zijn allen.

Dat hou je niet je hele leven vol. Al zeker niet toen eind jaren tachtig eerst Donald en later Zinzi werden geboren. Wies stopte met Jojo en werd beleidsadviseur Jeugd bij het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW) in Utrecht. In 1994 treedt ze vervolgens in dienst van Circus Elleboog, waar ze vier jaar lang allerlei vormen van circustheater voor jongeren organiseert. Langzaam maar zeker wordt de actieve cultuurbeoefenaar zo de voorwaardescheppende sfeer van het leidinggeven ingetrokken.

Amateurdans

Een jaar nadat ze in BO1 is komen te wonen treedt ze in 1998 in dienst van het Landelijk Centrum Amateurdans, eerst als beleidsmedewerker, later als directeur. Denk niet dat het bij amateurdans alleen om volksdansen gaat. Het palet aan dansvormen dat door jong en oud in dansscholen, club- en buurthuizen, buurttheaters en gymnastiekzalen ten uitvoer wordt gebracht is enorm. Ik weet dat want in 2004 vroeg Wies mij columns over dans te schrijven in het magazine DANS van het LCA. Een verzoek dat ik beleefd afwimpelde met de mededeling dat ik geen verstand had van dansen, maar Wies vond dat precies het argument om er als buitenstaander juist wel over te schrijven waarna ik natuurlijk geen nee meer kon zeggen. Ik had er een hard hoofd in, maar het leverde een van mijn leukste journalistieke projecten op: drie jaar lang bezocht ik de meest bijzondere dansvoorstellingen en mocht ik er ook nog een vrolijk stukje over schrijven. Wies zorgde er zelfs voor dat er in 2007 een boekje met de verzamelde columns verscheen, met als titel: *Ik ben minister van dans... en dat zullen ze weten ook*. Wie een zelfverkleerde dansscepticus op deze wijze het licht doet zien, moet wel van hele goeden huizen komen en over buitengewoon inspirerende talenten beschikken. Die had Wies dus.

Management

De cultuursector kreeg het inmiddels zwaar te verduren. Ondersteunende instellingen, zoals het LCA, werden gedwongen samen te gaan. Eerst tot Kunstfactor, en weer een fusie verder tot het LKCA (Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst), een grote organisatie voor alles wat met niet-professionele cultuuruitingen te maken heeft. Elke fusie dreef Wies hoger het management in, met alle daarbij horende (personeels-)problemen, vergaderingen en beleidsnota's. Ze

kon er over zuchten, maar ze kon weer ouderwets enthousiast worden als ze er in slaagde om weer iets van de grond te krijgen. Dat ouderen meer zouden gaan dansen in het kader van het programma Lang Leve Kunst was zo'n nieuwe loot aan haar professionele boom, waar ze met veel hartstocht over kon vertellen. Enorm trots was dat ze Hedy d'Ancona voor het ambassadeurschap had gestrikt. In haar ogen een geweldig mens: in de tachtig, maar vitaal en helder van geest – zo wil je wel oud worden.

Immuuntherapie

Dat vooruitzicht bleek helaas niet voor haar weggelegd. Een levensbedreigend gezwel in haar alvleesklier zette zes-en-een-half jaar geleden haar wereld op de kop. De levensverwachting bij een dergelijke tumor is extreem laag – gemiddeld zes maanden. Een verschrikkelijk vooruitzicht, maar Wies is niet van de afdeling bij-de-pakken-neer-zitten. Ze ontdekte een experimenteel behandlungsprogramma van alvleesklierkanker op basis van dendritische celtherapie, een vorm van immuuntherapie, uitgevoerd door de Rotterdamse internist Casper van Eijk. Nadat ze eerst was geopereerd en chemotherapie kreeg werd ze als eerste proefpersoon tot het programma toegelaten en... de behandeling sloeg aan.

Ineens was er weer tijd. Haar pensioen kwam in zicht, ze nam mooi afscheid van haar werk, bleef volop genieten van cultuur, werd als vrijwilliger actief in culturele organisaties zoals Young Art Support Amsterdam (YAA), een stichting die stimuleringsprijzen uitreikt en ook gratis onderdak regelt voor jonge internationale kunstenaars die naar Amsterdam komen. De zieke Wies werd weer de oude geliefde Wies, met haar verhalen en gesprekken, op de stoep, bij de burens, met vrienden.

Ze begon weer van alles te regelen en te bedenken, een teken dat het goed ging. Wies werd oma, twee keer zelfs – een onvoorstelbaar mooi geschenk, die oude moederinstincten weer tot leven wekten.

Wies leek de dood gevloerd te hebben, de week telde weer acht dagen om op pad te gaan. Ze vierde haar 65-jarige verjaardag in café De Oceaan, onder het motto Leef! (naar de toenmalige hit van Andre Hazes jr.) Ook organiseerde ze mede het feest ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van BO1. In november 2023 bungelden een kleine vijftig schoenen van haar in de expositieruimte Achter de ramen. Het waren ze lang niet allemaal, alleen de mooiste exemplaren. Want Wies hield van mooie dingen, mooie schoenen, mooie kleren. Ze hield van het mooie leven.

Afscheid

Maar in 2023 stak de tumor weer de kop op. Het was voorspeld, eigenlijk onontkoombaar, maar hoop deed leven. Het begon voorzichtig, maar al snel begonnen de kwade cellen zich te verspreiden. Het weerhield haar aanvankelijk niet om naar voorstellingen te gaan. Om er op uit te trekken. Om hoop te houden. Om gezellig mee te kaarten bij de Klaverjasclub die zij samen met anderen in BO1 had opgericht. Om te genieten van haar twee kleinkinderen, Freddy en Junya.

Maar uiteindelijk werd de pijn ondraaglijk, voor haarzelf en voor Hans en de kinderen die zo lang mogelijk met haar het leven hebben vastgehouden. Tot het echt niet meer kon en ze afscheid moest nemen. Van Hans, van Donald en Zinzi, van haar kleinkinderen, van de velen die haar lief waren. Van ons allemaal. We zullen haar missen.

Jos van der Lans

DE MOMENTEN VAN...

Wies Rosenboom

Gêne en trots. Sterke emoties die je lang bijblijven, soms wel je hele leven. Daar draait het om in deze rubriek, waarin steeds een BO1'er aan het woord is over zijn of haar werk. Dit keer praat Joost van de Loo met Wies Rosenboom, bewoner van Feike de Boerlaan 27 en afdelingshoofd cultuurparticipatie van het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA)

Gêne | Trots

Wat is het pijnlijkste moment van je werkende leven?

"In mijn voorlaatste functie als directeur van Kunstfactor, het Nederlandse sectorinstituut voor Amateurkunst, kreeg ik de taak om een zeer ongelijkwaardige fusie te begeleiden.

Daarbij werd eerst twee derde van ons eigen personeel ontslagen, en daarna moesten we nog gaan fuseren met het overgebleven stukje. Dat was een erg nare situatie.

Een van de medewerkers vocht het ontslag aan. Die had ik zeven jaar eerder zelf nog aangenomen. Het kwam uiteindelijk voor de rechter en kregen we gelijk als werkgever, maar ik voelde geen opluchting.

Het was niet zo zeer gênant, maar wel een rot-ervaring. Het is afschuwelijk om mensen te moeten ontslaan waar je jarenlang goed mee hebt gewerkt."

Wanneer was je het meest trots?

"Van 1982 tot 1988 was ik danser, en mede-oprichter, van Jojo, een educatief dansgezelschap dat dansprojecten voor kinderen uitvoerde op basisscholen en in theaters.

De kinderen reageerden altijd zo enthousiast op onze komst. Ze hielpen mee met het decor opbouwen en waren ook tijdens de voorstelling heel positief. Dat heeft me misschien wel gemotiveerd om in de cultuursector door te gaan. Je krijgt hele directe feedback van kinderen. In mijn huidige rol krijg ik dat niet meer zo.

Ik ben nu geen maker meer, en sta wat meer op afstand, maar ik blijf het heel mooi vinden om te zien hoe kunst de levenskwaliteit van mensen kan verhogen."